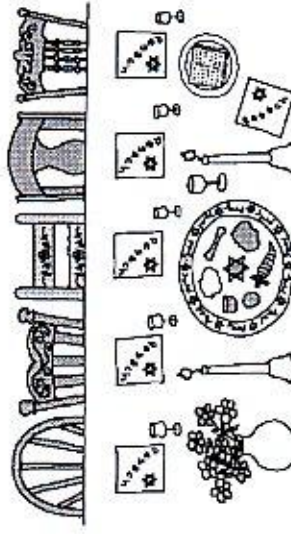

Pészách

Haggada

2001

David Levine
Messiáshívő rabbi

K öszöntő

Pészách Száméách ! Boldog Pészách-ot !
Szeretettel köszöntök mindenkit a Széder-ünkön !
Ha ez az első Széder-ed velünk, külön örömmel köszöntelek.

A mi Széderünk magában foglal hagyományos elemeket, de a Bibliában megtalálható Pészách ünneplési formákat is. Együtt ünnepelünk Mózes ihletével, Izrael gyülekezetével, Hezékias Pészách-i felgyógyulásával, Jesuával és tanítványaival, és számos baráttal, akik megosztották velünk Pészách ünnepeinek lényét.

Két történelmi Széder-re emlékezünk: az egyik az Izraeliták Egyiptomból való kivonulása, a másik az Utolsó Vacsora, az utolsó Széder, amelyet Jesua együtt ünnepelt követőivel, halála előtt.

Új megközelítésünkben megemlékezünk Mózes próféjáról és arról aki az ígélet szerint majd követi őt. Megemlékezünk az egyiptomi kivonulásról és arról a kivonulásról, ami az ígélet szerint majd eljön. Megemlékezünk az Ószövetségről és arról a szövetségről, amely az ígélet szerint majd azt követi. A Széder vezetőjének el kell mesélnie a kivonulás történetét, minden Pészách-i étel szimbolikus jelentését meg kell magyaráznia, és közzé kell működni abban, hogy elképzelhető legyen számunkra a rabszolgaság keserűségének élménye éppúgy, mint a szabadság öröme. A Széder-en résztvevőknek pedig figyelemmel kell

hallgatniuk és nyitottnak kell lenniök, hogy megértsék a kivonulás történetét és az ünnep jelentőségét. Mindannyiunknak elő kell segíteni gyermekeink részvételét, hogy ők is megérthessék, mennyire fontos ünnep ez.

Mindenkit szeretettel üdvözlök, és együttal kérek arra, hogy ha kérdése van, tegye fel, ossza meg velünk gondolatait, imádkozzon, énekeljen, olvasson; ahogy öröme telik benne.

Köszönöm, hogy eljöttetek.

Szeretet és shalom legyen Veletek !

David Levine
Messiáshívó rabbi

Nircó

Csatlakozzunk a ma esti Széder zárásához és összegzéséhez !

**חָסַל סְדוּר פֶּסַח בְּהִלְכָתוֹ, בְּכַל־מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ:
בְּאֶשֶׁר זָכִיט לְסֶדֶר אוֹתוֹ. בֵּן מִנְכָּה לְעִשׂוֹתוֹ:
וְהָ שֶׁכֶן מְעוֹנָה. קוֹמֵם קָהַל מִי מְנָה:
בְּרַב נֶהַל נִטְעֵי כְּנָה. פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרָנָה:**

Chászál szidúr pészách köchilchátú. Bekol mispátó vechákátú kááser záchinu leszáder otó. Ken nizke láászotó, zách sochen meoná. Komém kehál mimáná kárev nahel nitéi káná pádtújim lecijon briná.

A mi Széderünk most teljes. Magunkévá tettük az őscink kivonulásának történetét. Jöjjünk össze ismét, hogy együtt emlékezhesünk meg az ünnepről !

L'sáná hábáá

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם

*Lásáná hábáá birusálájim (4x), habnijá
Jövore Jeruzsálemben !*

Kérlek csatlakozz a záróimádsághoz !

Elijáhu hánávi

אֱלֹהֵינוּ הַנְּכִיחַ, אֱלֹהֵינוּ הַתְּשִׁבֵנו,
אֱלֹהֵינוּ, אֱלֹהֵינוּ הַגְּלֵעֵרָה,
בְּמִתְקָהּ בְּיָמֵינוּ יָבֹא אֱלֵינוּ
עִם קוֹשֵׁת בֶּן דָּוִד.

*Elijáhu hánávi, elijáhu háisbi, elijáhu, elijáhu, elijáhu hágiládi,
bimchéjra bejáméjnu jávó elájnu im másijách ben dávid im
másijách ben dávid.*

Elijáhu a próféta, Elijáhu a tisbita, Elijáhu, Elijáhu, Elijáhu Giladiból. Jöjj el gyorsan a napokban, jöjj hozzánk, a Messiással, Dávid fiával, a Messiással, Dávid fiával.

A negyedik pohár bor (A királyság pohara)

Kérlek benneteket, emeljétek fel a poharat és adjatok hálát az Úrnak!

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ סֶלָה הַעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרִי
הַגָּפְן.

*Báruch átá ádonáj elochému melech háolám boré pri hágáfen.
Áldott vagy Örökkévaló Istenünk, a világ Királya, aki megteremt
a bor gyümölcsét.*

Mindenki kiissa a negyedik poharat.

Gyertyagyújtás

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ סֶלָה הַעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּסוּצוֹתָי, וְנִצְנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם סוֹב.

*Báruch átá ádonáj, elochému melech háolám, áser kídšánu
bemicvotáv vecivánu lehádlik ner sel jom tov.*

Áldott vagy Örökkévaló Istenünk, a világ Királya, aki megszenteltél bennünket törvényeiddel és megparancsoltad nekünk az ünnepi gyertyák meggyújtását.

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ סֶלָה הַעוֹלָם, אֲשֶׁר־תֵּנֵנו,
וְהִצַּקְנוּ לָנוּסוּ הַנֵּר.

*Báruch átá ádonáj elochému melech háolám, sehechijánu
vekimánu vehigjánu lázmán háze.*

Áldott vagy Örökkévaló Istenünk, a világ királya, aki életben tartottál és megőriztél minket, s megéretted velünk ezt a napot.

Együtt a tanítványok

Máté 26.17. *"A kovásztalan kenyerek első napján pedig Jesuához mentek a tanítványok, mondván: Hol akarod, hogy megkészítsük neked ételedre a pesachi bérányt?"*

Azzal a szándékkal gyűltünk ma itt össze, hogy megemlékezzünk Izrael hűséges Istenéről. Összegyűltünk itt, zsidók és nem zsidók, akik hisszük Isten ígértét, hogy Ő felemel minket, hogy minden nemzet fénye legyünk.

Ünneplünk Téged, aki kihoztad népedet Egyiptom földjéről, ahol rabszolgaság jutott osztályrészül, és tilos volt imádni Téged, Urunk. Összegyűltünk itt ma, hogy megemlékezzünk Izrael hűséges Istenéről, aki évszázadokon át nem felekezett el rólunk; rabszolgák voltunk, de szabadok lettünk.

Bátorítunk arra, hogy vegyél részt az éneklésben, a táncban, itt, ma este, abban, ahogy ünnepelünk. A héber szövegeket kiejtés és fordítás is kíséri. Ezen felül a Hággádá számos megjegyzést tartalmaz, ami ismereteidet gazdagíthatja. Néhány közülük magyarázat arra, mit miért csinálunk, más jegyzetek csupán történeti kiegészítők.

A harmadik pohár bor

קָרוֹךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּלֹךְ הַעוֹלָם, בּוֹרֵא פָּרִי הַגָּן.

Báruch atá ádonáj elochénu melech háolám boré pri hágáfen.

Aldott vagy Örökkévaló Istenünk, a világ királya, aki megteremtetd a bor gyümölcsét.

Mindenki iszik.

Mivel bízunk Jesuában, emlékezzünk az ő szavaira, amikor kezébe vette a kelyhet, a megszabadulás kelyhét, és felemelte:

"Hasonlóképpen a pohárt is, minekutána vacsorált, ezt mondván: E pohár amaz új szövetség az én véremben, mely ti éretteitek kiontatik." Lukács 22.20.

Számunkra a harmadik pohár az Újszövetség jelképe.

Elijáhu pohara

megjegyzés: Amint az Jesua elmondta követőinek, Elijáhu eljött és még el fog jönni (Máté 17.10-11.) Illés szolgálata a kinyilatkoztatás, a felkészülés, a kibékülés és a helyreállítás szolgálata. Ahogy kinyitjuk az ajtót, hogy üdvözöljük Illést, kinyitjuk a szívünket is Istennek, aki kiárasztja Elijáhu szolgálatát ránk és minden emberre, hogy előkészítsen minket a Messiás eljövendő királyságához a földön.

A negyedik poharat megtöltjük, de még nem isszuk ki.

Cáfun (Afikomán)

Ez alkalommal a vezető szerzi vissza az afikománt.

Mivel bízunk Jესuában, a Messiasban ez alkalommal megemlékezünk arról, hogy a macesz számunkra az Új Szövetség jelképe is, amelyet Jესua hozott el nekünk. Megemlékezünk arról, hogy az Ő teste megtörtetett, ahogyan azt Izrael prófétái megmondták.

"Pedig betegségeinket Ő viselte, és fájdalmainkat hordozá, és mi azt hittük, hogy ostoroztatik, verettetik és kizsivatik Istenről! És Ő megsebesített bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van, és az Ő sebeivel gyógyulánk meg."

Ésaiás 53.4-5.

"Ímé, eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és új szövetséget kötök az Izrael házával és a Júda házával. Nem ama szövetség szerint, a melyet az Ő atyáikkal kötöttem az napon, a melyen kézen fogtam őket, hogy kihozzam őket Égyiptom földéből.....Törvényemet az Ő belsejökbe helyezem, és az Ő szívébe írom be, és Istenökké leszek, ők pedig népemmé lesznek....mert megbocsátom az Ő bűneiket, és vétkeikről többé meg nem emlékezem."

Jeremiás 31.31-34.

Az első pohár bor: Kiddus (kades)

megjegyzés: négy pohár bor

Több pohár bor van jelen a Pészách-i Széder estén. Ezeket a megszentelés, a kivonulás, a megszabadulás, és a királyság poharának vagy kelyhének nevezzük.

Mózes II. könyve (Exodus) 6.6-7. "Annakokáért mondd meg az Izrael fiaimnak: Én vagyok az Úr és kiviszlek titeket Égyiptom nehézmunkái alól és megszabadítalak titeket az Ő szolgálatajoktól és megmentelek titeket kinyújtott karral és nagy büntető ítéletek által. És népemmé fogadlak titeket s Istenetekké lészek néktek és megtudjátok, hogy én vagyok a ti Uratok Istenetek, a ki kihoztalak titeket Égyiptom nehézmunkái alól."

Kérlek titeket, emeljétek fel a borral telt poharat és adjatok hálát az Úrnak!

קָרָא אֶת-כָּל-פְּסָלֵי הָעוֹלָם, בְּרַח אֱתָא-בְּרַח.

Báruch átá ádonáj elochénu melech háolám boré pri hággáfen.

Áldott vagy, Örökkévaló Istenünk, a világ Királya, aki megteremtetted a bor gyümölcsét.

Mindenki kiissza az első poharat.

A lábmosság (Urchac "Jesua módra")

János 13. 14-17. "Azért ha én az Úr és a Mester megmostam a ti lábaitokat, néktek is meg kell mosnotok egymás lábait. Mert én példát adtam néktek, hogy a miképen én cselekedtem veletek, ti is akképen cselekedjétek. Bizony, bizony mondom néktek: A szolgáló nem nagyobb az ő Uránál; sem a követ nem nagyobb annál, a ki azt küldte. Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha cselekszítetek."

Alázatos szeretettel mosta meg Jesua a talmidim (tanítványok) lábát, példát mutatva ezzel, hogy mit kell nekünk cselekednünk a jövőben. Ma este megmossuk egymás lábát és megkérjük Istent, áldjon meg minden embert. Ez egy egyszerű alkalom, hogy egymásért szolgáljunk, egy egyszerű pillanat, amikor várjuk a Ruách HaKodes-t (A Szent Szellemet), hogy szolgáljon próféciákkal, gyógyulással, és más megnyilvánulásokkal.

Tanácsoljuk, hogy a férfiak és fiúk alkossanak egy csoportot, a nők és a lányok egy másikat a lábmossághoz. Különösen bátorítjuk az apákat, hogy mossák meg fiaik lábát, és az anyákat, hogy mossák meg lányaik lábát, követve Jesua példáját, aki megmosta tanítványai lábát. Ezt többször is megtehetjük, úgyhogy nem kell sietni.

Bárech (Kegyelem)

Töltsük meg a harmadik poharat! Adjunk hálát Istennek!

בָּרַחַךְ הוּא וּבְרַחֲמֶיךָ שְׂמוֹ

Áldott legyen Ő, és áldott az Ő neve!

בָּרַחַךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּלָךְ
הַעֲלֵם, הָיוּ אֶת־הַעֲלֵם כְּלוֹ
כְּשׁוּבוֹ בְּחַן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוּא
נוֹתֵן לָחֵם לְכָל־דָּשֵׁר בִּי לַעֲלֹם
הַסֵּרֵנוּ; וּבְשׁוּבוֹ הַגְדֹּל תְּכוֹר לֹא
הַסֵּר־לָנוּ וְאֵל יִהְיֶה־לָנוּ מִזֶּה
לַעֲלֹם תֵּדַע בְּעִבּוֹר שְׂמוֹ הַגְדֹּל:
כִּי הוּא אֵין וּמִפְּנֵים לְכָל וּמִשֵּׁב
לְכָל וּמְבִין מִזֶּה לְכָל־דְּרוֹתָיו
אֲשֶׁר בָּרָא. בָּרַחַךְ אַתָּה יְיָ הָיוּ
אֶת־הַכֹּל: בְּשֵׁם יֵשׁוּעַ מְשִׁיחֵנוּ:

Áldott vagy ó Urunk, Istenünk, a világ Királya, aki táplálsz az egész földet jóságoddal, kegyelmeddel, kedvességeddel, irgalmaddal és táplálékot adsz minden teremtményednek és irgalmad örökké való. És ahogyan az Ő bősége soha sem volt hiányos felénk, soha nem szenvedünk hiányt ellátásban; az Ő hatalmas nevéért, mert Ő az Isten aki táplál és ellát minket mindennel, és jól gazdálkodik mindazzal, és ellátja táplálékkal minden teremtményét. Áldott vagy Urunk, Istenünk, aki ételt adsz nekünk, Jesua a Messiás nevében.

Sulchán áruich (Az ünnepi asztal)

A Templom idején az ünnepi asztalon egy egész sült báránycomb volt, amit az egész családnak el kellett fogyasztani. A bárány volt tehát a fő étel, a macesz volt a keményítő, és a keserű füvek voltak a zölldségek az étkezésnél. Mialatt az ételt elfogyasztották, a kivonulás történetét a történetmondó (Magid) mesélte el. Az ünnepi, terített asztal és annak ételei csak később kaptak szimbolikus jelentést. Az etióp zsidók egészen az 1991-ig, ameddig nem alijáztak Izraelbe, folytatták azt a hagyományt, hogy egy egész sült báránycombot ettek.

A vacsorát most szolgálják fel. Ha gondolod, mondj el valakinek egy rövid részletet a Pézsách-i történetből, amelyet te, a számodra legjelentősegteljesebbnek éreztél. Vagy kérdezz báran a Széderrel vagy a kivonulással kapcsolatban.

Kárpász

"Izrael fiai pedig fohászkodnak vala a szolgaság miatt, és kiáltanak vala és feljuta a szolgaság miatt való kiáltásuk Istenhez." (Mózes II. 2.24.)

A vezető sós vízbe mártja a zöltséget és körbeadja

megjegyzés: A kárpászt vagy zöldszínű növényt azért mártják sós vízbe, hogy érezhessük a rabszolgaság könnyeit. De az Izraeliak könnyei örömkialtássá váltak, ahogy az Úr meghallotta kiáltásukat, és emlékezett az Ő szövetségére. Elhivta Mózes, hogy kivezesse népet Egyiptomból. És meghallgatta kérésünket, és megváltót, Messiást, küldött nekünk, aki szabadulást hozott, és aki letörli könnyeinket.

בָּרַח אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ סֶלָה הַעֲלֵם, בּוֹרָא פְּרִי הָאָרֶץ.

Báruch átá ádonáj elochému melech háolám boré pri háádámá.

Áldott vagy, Örökkévaló Istenünk, a világ Királya, aki megteremtetted a földnek gyümölcsét.

A kárpászt belemártjuk és megesszük.

megjegyzés: Különböző zsidó hagyományok megengednek más zöltség használatát is kárpász gyanánt, mint például retek vagy burgonya. Bizonyos zsidó tudósok szerint a zöltségeket csak étvágygerjesztőnek használták, és csak később kapott vallási jelentőséget.

Jáchác

A középső macesz kettétörése. Az asfikomán vagy desszert macesz elrejtik és csak a Széder est végén kerül elő, ajándék fejében.

Há láchmá anjá (a szennvedés kenyere)

הָא לַחְמָא עֲנִיא דִּי אֲבָרְלוּ אֲבַרְהָמָא בְּאַרְעָא דְקַצְרִים.
קַל דְּרַבְסִין יִיְתִי וְיִבְלִי: קַל דְּרַצְרִין יִיְתִי וְיִסְסִת.
הַשְׂמָא קָמָא, לְשַׁנָּה הַבְּעָתָה בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל.
הַשְׂמָא עֲבָרִי, לְשַׁנָּה הַבְּעָתָה קִבְּוּ חֲרִין.

megjegyzés: há láchmá anjá meghívás, felhívás a Széder estre.

Há láchmá anjá dáj áchló áhvátánu beérá demirájim. Kol déchfin jájtéj vejéchol kol dicrich jájtéj vejífszách. Hásátá hábáá, lesáná hábáá beeráá díszraél, há sátá ávdáj lesáná hábáá bnéj chorin.

Ez a szennvedés kenyere, amelyet atyáink ettek Egyiptomban. Rajta, mindenki aki éhes, jöjjön és egyen, mindenki aki szűkségben van, jöjjön a Pészách. Ebben az évben itt vagyunk, de jövőre Izrael földjén lehetünk. Ebben az évben szolgák vagyunk, de jövőre szabadok lehetünk.

A második poharat megtöltjük, de nem isszuk meg

Kórách (Hillél szendvics)

Hillél rabbi honosította meg azt a szokást, hogy szendvicset készített maceszból, keserű füvekből és báránycombból. Mi folytatjuk ezt a szokást most is, és együtt érezzük a parancs teljességét:

וְכַר לְמַקְדָּשׁ כְּהִלֵּל: כֵּן עָשָׂה הֵלֵל בְּזִמְנֵי שְׁבִית
הַמַּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם. הָיָה פּוֹרֵךְ פֶּסַח מִצָּה וּמִזֹּר
וְאוֹכֵל בִּימֵד. לְקַיֵּם מִה שֶׁנֶּאֱמַר: עַל־מִצּוֹת וּמִזֹּרִים
יֹאכְלוּהוּ:

"A második hónapnak tizenmegyedik napján, estemén, készítsék el azt: kovásztalan kenyérrrel és keserű füvekkel együtt meg azt."
Mózes IV. 9.11.

Zéjchár hámgidás kóhillél. Kán ászá hillel bizmán sebet hámgidás hájáj kájom. Hájáj kórách peszách mácá vómáror vóochel bejáchád. Lekájom má seneemár ál mácot vómárorim juchlöhü.

A templom emlékére, Hillél szokása szerint.

Igy tett Hillél, amikor a Templom még állt: együtt ette a Pészách-i bárányt a kovásztalan kenyérrrel és a keserű füvekkel és mondta: "Együtt kell enniük a kovásztalan kenyeret és a keserű füveket."

Csináljunk Hillél szendvicset bárányból, máror-ból és maceszból, majd együtt meg!

Hagyomány szerint tormát használunk, mert az elég keserű. Gyufaszál vékonyra szeljük a tormát, és lassan rágjuk meg. Nem nyeljük le anélkül, hogy meg ne ízleltük volna a szolgaság ízést.

כָּרוֹךְ אֶתְּךָ הֵן אֶלְהֵנוּ כֶּלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קָרָשְׁנוּ
בְּמַצּוֹתָיו, וְעַתָּה עַל אֲבֵלֵיךְ כָּרוֹךְ.

*Báruךh átit ádonáj elochénu melech háolám áser kidsánu
hemicvotáv vecivánu ál áchilát márór.*

Áldott vagy Örökkévaló Istenünk, a világ királya, aki megszenteltél minket a te törvényeddel és megparancsoltad a márór evését.

Megesszük a márór-t.

Chárószet

megjegyzés: Miatán elfogyasztottuk a márór-t, hagyomány, hogy élvezzük a chárószet-et. Ez egy speciális Pészách-i eledel - ami almából, dióból, fahéjból készül borral - és jelképezi a mozsarat, amit az Izraeliták használtak Egyiptomban a városok építésénél. Egy másik jele a szenvedésnek, de ez is kettős természetű. Amikor megettük a márór-t, és bár emlékeztünk a keserűségre, emlékeznünk kell Istennel való kapcsolatunk édes ízére is.

Má nistáná ?

a négy kérdés

מַה גִּשְׁמַתָּה הַלַּיְלָה הַזֶּה כִּכְּל הַלַּיְלֹתוֹ
שֶׁבְּכָל הַלַּיְלֹת אֲנִי אוֹבְלִין חֲמֵץ וּמַצָּה,
הַלַּיְלָה הַזֶּה כִּלּוֹ סַצָּה.

שֶׁבְּכָל הַלַּיְלֹת אֲנִי אוֹבְלִין שְׂאֵר יְרֻקוֹת,
הַלַּיְלָה הַזֶּה כָּרוֹךְ.

שֶׁבְּכָל הַלַּיְלֹת אֲנִי סַטְבִּילִין אֶסְלוֹ פְּעָם אֶתְּךָ,
הַלַּיְלָה הַזֶּה שְׂמֵי שְׁעָרִים.

שֶׁבְּכָל הַלַּיְלֹת אֲנִי אוֹבְלִין בֵּין יוֹשְׁבֵי וְבֵין מְסֻבֵּי,
הַלַּיְלָה הַזֶּה קִלְנוּ מְסֻבֵּי.

*Ma nistáná hálájla háze mikol hálejlot ? Sebekol hálejlot ánu
ochlin chámec vemácá, hálájla háze kuló mácá. Sebekol hálejlot
ánu ochlin seár jerákot, hálájla háze márór. Sebekol hálejlot ejn
ánu máthilin éfilu páam echát, hálájla háze stéj peámin. Sebekol
hálejlot ánu ochlin bein josvin vebein meszubim, hálájla háze
kulánu meszubin.*

Miben különbözik ez az éjszaka a többi éjszakától? A többi éjszakán ehetünk kovászos vagy kovásztalan kenyeret, de ezen az éjszakán csak kovásztalant. A többi éjszakán mindenféle fűszert ehetünk, de ezen az éjszakán csak keserű-fűvet (fűszert). A többi éjszakán alig merítünk egyszer is, ezen az éjszakán kétszer. A többi

éjszakán ülve eszünk vagy támaszkodunk, ezen az éjszakán csak támaszkodunk.

Magid (az elbeszélő, történetmondó)

A Tóra azt tanítja, hogy gyermekeink megkérdézik, hogy miért és hogyan ünnepeljük a Pészách-ot.

megjegyzés: Hivatkozásként itt van négy fontos rész, amelyben a Tóra vezet minket:

Mózes II. 12.26. "Mikor pedig a ti fiaitok mondandóját néktek: Micsoda ez a ti szertartástok ? Akkor mondjátok: Páscha-áldozat ez az Úrnak, a ki elment az Izráel fiainak házái mellett Égyiptomban mikor megverte az Égyiptombelieket, a mi házatokat pedig megoltalmazta."

Mózes II. 13.6. "Hét napon át kovásztalan kenyeret egyél, a hetedik napon pedig innepet ülj az Úrnak. Kovásztalan kenyeret egyél hét napon át, és ne láttassék nálad kovászos kenyér, se kovász ne láttassék a te egész házárodban. És add tudtára a te fiadnak azon a napon, mondván: Ez a miatt van, a mit az Úr cselekedett velem, mikor kijövék Égyiptomból."

Mózes II. 13.14. "És ha egykor a te fiad téged megkérdéz, mondván: Micsoda ez ? akkor mondd neki: Hatalmas kézzel hozott ki minket az Úr Égyiptomból, a szolgálatnak házából. És lőn, mikor a Fáraó megátalkodottan vonakodék minket elbocsátani; megöle az Úr minden elsőszülöttet Égyiptom földén, az ember elsőszülöttétől a barom első fajzásáig; azért áldozok én az Úrnak

Máror (Keserű fű)

"És kemény munkával keseríték életüket, sárcsinálással, téglavetéssel és mindenféle mezeti munkával, minden munkájokkal melyeket kegyetlenül dolgoztatnak vala velök." Mózes II. 1.14.

"A húst pedig egyik meg azon az éjjel, tűzön sütve, kovásztalan kenyérrrel és keserű fűvel egyék meg azt." Mózes II. 12.8.

"A szív tudja az ő keserűségét; és az ő örömében az idegen nem részes." Példabeszédek 14.10.

A szolgaság tele van keserőséggel. Ma nem csak azért eszünk keserű fűvet, hogy megemlékezzünk a szolgaságról, hanem azért is, hogy osztozzunk Isten gyermekeinek egyiptomi keserűségében. Az Izraeliták okkal voltak keserűek. Csapdába ejtették őket Egyiptomban, kegyetlen bánásmódban volt részük, és Istenről elhagyatva érezték magukat. Hányszor éreztük magunkat Istenről elhagyatva ?

Ma, ahogy megízleljük a múlt keserűségét, egyúttal örülünk is a jövő ígéréteinek - annak a hatalmas ígéretnak, amelyet a mi Messiásunk adott nekünk.

Pészách

"És a vér jeltül lesz néktek a házakon, a melyekben ti lesztek, s meglátom a vért és elmegyek mellettetek és nem lesz rajtatok a csapás a veszedelmetekre, mikor megverem Égyiptom földét."
Mózes II. 12.13.

A rostonsült báránycomb a tökéletes bárány jelképe, amelynek a vére hullott és melyekkel az Izraeliták megjelölték ajtófélfáikat. A vér menedéket nyújtott Izrael népének. Az Úr megismerte a bárány vérért és elkerülte az Izraeliták otthonait, és az elsőszülöttek és a halál angyalai közé állt.

A vér az ajtófélfákon az Izraeliták Isten iránti hűségét is jelképezi. Biztak az Örökkévalóban amikor kinyilatkoztatta, hogy a vér megmenti az övéit. És ők a vérral mutatták meg, hogy bíznak benne - feláldozva a bárányt és vérével megjelölve ajtófélfáikat. A bizalmuk és cselekedeteik által Isten szövetségeseivé lettek, miként Ő kinyújtotta feléjük hatalmas kezét, hogy kihozza őket Égyiptomból.

בָּרַךְ אֱתָהּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מַסַּח

*Baruch atá ádonáj elochénu melech háolám áser kisénu
bemícivotáv vecivánu ál áchilát pészách.*

Áldott vagy Örökkévaló Istenünk, a világ Királya, aki megszentelted és megparancsoltad a Pészách-i bárány evését.

Együk meg a Pészách-i bárányt!

minden himet, mely anyja néhét megnyíja, és megváltom az én fiannak minden elsőszülöttét. Legyen azért jel gyanánt a te kezeden és homlok-kötő gyanánt a te szemeid előtt, mert hatalmas kézzel hozott ki minket az Úr Égyiptomból."

Mózes II. 12.11. "És ily módon egyétek azt meg: Derekaitokat felőveve, saruitokat lábaitokon és pálczáitok kezetekben, és nagy sietséggel egyétek azt; mert az Úr páskhája az."

Mózes IV. 9.2-3. "Tartsák meg Izráel fiai a pészáchot az ő idejében; a tizenmegyedik napon, ebben a hónapban, este felé, tartásátok meg azt az ő idejében, mind a törvényei és mind a rendeletei szerint tartásátok meg azt."

Mózes V. 6.20. "Ha a te fiad megkérdéz téged ezután, mondván: Mire valók e bizonyágtételek, rendelések és végzések, a melyeket az Úr, a mi Istenünk parancsolt néktek. Akkor azt mondjad a te fiadnak: Szolgái voltunk Égyiptomban a Faraónak; de kihozott minket az Úr Égyiptomból hatalmas kézzel. És tőn az Úr Égyiptomban nagy és veszedelmes jeleket és csudákat a Faraó és az ő egész házanépén, a mi szemeink láttára. Minket pedig kihozta onnét, hogy bevigyen minket, és nekünk adja azt a földet, a mely felől megesküdött a mi atyáinknak. És megparancsolta nekünk az Úr, hogy cselekedjünk mind e rendelések szerint, hogy féljük az Urat, a mi Istenünket, hogy jó dolgunk legyen teljes életünkben, hogy megtartson minket az életben, mint e mai napon. És ez lesz nekünk igazságunk, ha vigyázunk arra, hogy megtartsuk mind e parancsolatokat, az Úr előtt, a mi Istenünk előtt, a miképen megparancsolta nekünk."

Máté 26.20. "Mikor pedig beestveledék, letelepszik vala Jesua a tizenkettővel,"

Most megelevenítjük a kivonulás történetét.

A tíz csapás

Ahogy felidézünk a tíz csapást, belemártjuk ujjunkat a pohárba és kilóccsantunk egy csepp bort, emlékezve az Isten ellen való bűnre és lázadásra.

1. דָּם	1. dám	vér
2. צַרְדָּאִים	2. cfárdájim	békák
3. כְּנִים	3. kinim	tetvek
4. עֲרֹב	4. árov	legyek
5. דְּבַר	5. dever	marhavész
6. שָׁחַן	6. sechin	fekélyek
7. בָּרָד	7. bárád	jégeső
8. אֲרָבָה	8. árbe	sáskák
9. חֹשֶׁךְ	9. chósech	sötétség
10. טַבַּחַת בְּכֹרוֹת	10. máchát
bechorot	az elsőszülöttek
pusztulása

megjegyzés: A Tóra azt is elmondja, hogy az Úr kiterjesztelte büntetését azokra a hamis istenekre, amelyeket Egyiptom földjén imádtak;

A maceszt gyakran nevezik a szenvedés kenyérének amelyet azért is eszünk, hogy ezzel elismerjük az Izraeliák szenvedését Egyiptomban. De néptünk története kettős.

És miközben a macesz a szenvedés kenyere, éppúgy a szabadság kenyere is egyben. Nem a macesz volt az a kenyér, amelyet az Izraeliták a szővetség hosszú évei alatt ettek - a maceszt csak a kiszabadulásuk napján ették. A macesz volt talán a legédesebb kenyér, amit valaha ettek - a szabadság ízének kenyere ! Osszuk el egymás között a maceszt !

"Kihozá azért az ő népét örömmel, és az ő választottait vigassággal." 105. Zsoltár 43.

Mácó

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ קִדְּךָ הַעֲלֵם, אֱשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמַצֵּהוֹתָ, וְנָתַתָּ עָלֵינוּ מַצֵּה.

Báruch áta ádonáj elochému melech hicolám áser kisdánú
hemicvotáv vecivánu al áchilát mácá.

Áldott vagy Örökkévaló Istenünk, a világ Királya, aki megszentelted és megparancsoltad nekünk a macesz evést.
Együk meg a maceszt.

1 Kor 5. 7-8. "Tisztítsátok el azért a régi kovászt, hogy legyenek új tésztává, a minthogy kovász nélkül valók vagytok; mert hiszen a mi pészáchi bárányunk, a Messiás, megáldoztatott értetünk. Azért ne régi kovással ünnepeljünk, sem rosszaságnak és gonoszságnak kovászával, hanem tisztaságnak és igazságnak kovásztalanságában."

Ahogy a szertartási ételleket fogyasztjuk, emlékezzünk meg arról, hogy Jesua, a Messiás a mi Pészách-i bárányunk; és hogy a Pészách megünnepelendő, a macesz pedig az őszinteség és az igazság kenyere.

Moci, macesz

Osszuk ki mindenkinek a felső maceszt és a középsőnek azt a felét, amelyet nem rejtettünk el.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם, הַמּוֹצִיא
לֶחֶם מִן הָאָרֶז.

Báruch atá adonáj elochénu melech háolám hámozi léchémi min háárec.

Áldott vagy Örökkévaló Istenünk, a világ Királya, aki előteremtett a kenyeret a földből.

"És süténék a tésztából, melyet Egyiptomból hoztak vala, kovásztalan pogácsákat, mert meg nem kelhet vala, mivelhogy küzetenék Egyiptomból és nem késheténék s még eleséget sem késziténék magoknak." Mózes II. 12.39.

Pészách-kor azért eszünk maceszt, mert ezzel emlékezzünk öcsink sietségére, amellyel Egyiptomból menekülniök kellett.

ahogyan az Mózes II. 12.12-ben áll: "Mert általmegyek Egyiptom földén ezen az éjszakán és megölök minden elsőszülöttet Egyiptom földén, az embertől kezdve a baromig, és Egyiptom minden istene felett ítéletet tartok, én, az Úr."

Dájénu (Elég lett volna)

אֵלוּ הוֹצִיאָנוּ מֵמִצְרַיִם, דָּיט.
אֵלוּ נָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, דָּיט.
אֵלוּ נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, דָּיט.
אֵלוּ נָתַן לָנוּ אֶת הַבְּשִׁיף דָּיט.

Ílu hocjánu mimicrájim dájénu, ílu ná tán lánu et sábbát dájénu, ílu ná tán lánu et hátorá dájénu, ílu ná tán lánu et hamásijách dájénu.

Kórus: dájénu, dájénu.....

ílu ná tán lánu, ná tán lánu, ná tán lánu et hátorá.....dájénu

kórus

ílu ná tán lánu, ná tán lánu, ná tán lánu et hátorá, ná tán lánu et há másijách....dájénu

Ha kihozott volna minket Egyiptomból, elég lett volna
Ha a Szombatot nekünk adta volna, elég lett volna,
Ha a Tórát nekünk adta volna, elég lett volna,
Ha Messiást adott volna, elég lett volna.

A második pohár bor

megjegyzés: előtűnk a második pohár bor. A kiszabadulás pohara.

Kérlek benneteket, emeljétek fel a borral telt poharat és csatlakozzatok az áldáshoz!

כָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פָּרִי הַיָּמִין.

Báruch áti ádonáj, elochénu melech háolám boré pri hágáfen.

Áldott vagy Örökkévaló Istenünk, a világ Királya, aki megteremtetted a bor gyümölcsét.

Mindenki kiissza a második poharat.

Ráchác

Adjátok körbe a vizes edényt és a törölközőt, úgy, hogy mindenki megmohassa (ráchác) benne a kezét, felkészülve ezzel az

אֲשֶׁר קִדְשָׁתָם בְּמִצְוֹתַי וְצִוֹתַי עַל נְשִׂילַת נְדָוִים:
כָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.

étkezésre.

Báruch áti ádonáj elochénu melech háolám áser kidsánu bemicvotáv vecivánu al netilát jádájim.

Áldott vagy Örökkévaló Istenünk, a világ királya, aki megszentelted és megparancsoltad nekünk a kézmosást.

A Széder-tál

A Pészách-kor elfogyasztott ételek mind szimbolikus jelentéssel bírnak, amelyek megtanítanak minket az ünnep fontosságára, azáltal, hogy érezzük a különböző ízeket. Ezen keresztül emlékeztünk a szolgaság keserűségére, élvezzük a szabadság kellemes ízét, és megértjük, hogy szabadulásunknak ára volt - a Bárány vére, aki meghalt azért, hogy mi életben maradhassunk. A Széder-tál legfontosabb ételei: a bárány lába, ami a Pészách-i áldozati bárányra emlékeztet, a macesz (kovásztalan kenyér), és a máror (keserű fű).

